

Sygn.akt.I.C.upr. 689/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 grudnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Alina Gałęzowska

Protokolant Alina Kowalik

po rozpoznaniu w dniu 06 grudnia 2013 r. w Środzie Śląskiej

sprawy z powództwa J. A.

przeciwko R. K.

o zapłatę

I. uchyla wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 20 września 2013 r. sygn. akt I C.upr.(...)w całości ;

II. zasądza od pozwanego R. K. na rzecz powoda J. A. kwotę 400 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 października 2010 r. do dnia 20 maja 2013 r.;

III. dalej idące powództwo oddala;

IV. umarza postępowanie w zakresie żądania zapłaty odsetek od kwoty 1.500 zł od dnia 14 grudnia 2009 r. do dnia 26 października 2010 r. ;

V. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8,00 zł (osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z)

1. (...)

2.(...)

06.12.2013 r.

Sygn. akt I C upr 689/13

UZASADNIENIE

Powód J. A. domagał się pozwem z dnia 27 marca 2013 r. zasądzenia od pozwanego R. K. kwoty 1.500,00 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 grudnia 2009 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powód wskazał, że trzy lata temu sprzedał pozwanemu samochód lecz pozwany do dnia dzisiejszego nie zapłacił ceny. Powód wielokrotnie wzywał pozwanego do zapłaty jednak wezwania nie przyniosły rezultatu.

W dniu 21 maja 2013 r. powód uzupełniając braki formalne pozwu złożył pozew na urzędowym formularzu, jednocześnie ograniczył żądanie pozwu, wnosząc o zasądzenie od pozwanego R. K. kwoty 1.500,00 zł. wraz z odsetkami od dnia 27 października 2010 r. do dnia 20 maja 2013 r. oraz zwrotu kosztów procesu.

Wyrokiem zaocznym z dnia 20 września 2013 r. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej w pkt. I zasądził od pozwanego R. K. na rzecz powoda J. A. kwotę 1.500,00 zł. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 października 2010 r. do dnia 20 maja 2013 r. umarzając postępowanie w pozostałej części w pkt. II sentencji oraz w pkt. III sentencji zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 30 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu. Wyrokowi zaocznemu w pkt. I i III nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego z dnia 20 września 2013 r. pozwany zaskarżył wyrok zaoczny w całości, zarzucając nieistnienie zobowiązania pozwanego wobec powoda w żądanej wysokości, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że dokonał kupna samochodu marki R. (...) od powoda za kwotę 400 zł., którą zapłacił powodowi przy spisaniu umowy. Po około pół roku powód zażądał zwrotu haka do ciągnięcia przyczepki, który był na wyposażeniu samochodu i odnotowany w dowodzie rejestracyjnym. Powód tłumaczył się że był to hak szwagra. Ponieważ pozwany odmówił zwrotu haka gdyż nie był już właścicielem pojazdu powód zażądał za ten hak kwoty 1.500,00 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 grudnia 2009 r. powód zawarł z pozwanym umowę sprzedaży, zgodnie z którą powód sprzedał pozwanemu pojazd marki R. (...) rok produkcji 1994, nr nadwozia (...) nr rej (...) za kwotę 400 zł. (czteryście złotych). Sprzedający wydał kupującemu wraz z samochodem dokumenty, kluczyki, tablice, dowód rejestracyjny, polisę OC.

Dowód: umowa z dnia 14 grudnia 2009 r. k. 37-38

W piśmie z dnia 27 października 2011 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty ceny samochodu marki R. (...) nr rej. (...) w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania.

Dowód: pismo powoda z dnia 27 października 2011 r. k. 4

W piśmie z dnia 23 listopada 2012 r. powód ponownie wezwał pozwanego do zapłaty ceny samochodu marki R. (...) nr rej. (...) wraz z odsetkami w łącznej wysokości 1.500 zł. w terminie do dnia 30 listopada 2012 r.

Dowód: pismo powoda z dnia 23 listopada 2012 r. k. 5

Pomimo wezwania pozwany nie zapłacił powodowi ceny, za którą nabył pojazd marki R. (...) rok produkcji 1994, nr nadwozia (...) nr rej (...).

Dowody: zeznania świadka M. A. k.48

przesłuchanie powoda k.48

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Bezsporna w niniejszej sprawie była okoliczność, że powód zawarł z pozwanym w dniu 14 grudnia 2009 r. umowę sprzedaży pojazdu marki R. (...) rok produkcji 1994, nr nadwozia (...) nr rej (...) za kwotę 400 zł. Sporna pozostawała natomiast okoliczność zapłaty przez pozwanego powodowi ceny sprzedaży pojazdu.

Przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. (art. 535 k.c.) Sprzedaż jest umową konsensualną, odpłatną, wzajemną i zobowiązującą choć może również wywołać jak w przypadku rzeczy oznaczonych co do tożsamości skutki rozporządzające. (art. 155 k.c.)

Do elementów przedmiotowo istotnych umowy sprzedaży należą strony tej umowy oraz przedmiot ich wzajemnych świadczeń. Przedmiotem świadczenia sprzedawcy mogą być rzeczy indywidualnie lub rodzajowo oznaczone – prawo

własności tych rzeczy. Przedmiotem świadczenia kupującego jest suma pieniężna, której wysokość ma odpowiadać wartości przedmiotu sprzedaży (cena).

Umowa sprzedaży ze swej istoty jest umową o charakterze odpłatnym. Odpowiednikiem świadczenia sprzedawcy jest umówiona cena, a więc ustalona przez strony i wyrażona w pieniądzu wartość rzeczy lub prawa będących przedmiotem umowy. Wzajemność umowy sprzedaży, stosownie do art. 488 § 1 k.c., przesądza o tym, że świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych powinny być spełnione w zasadzie jednocześnie. Roszczenie o zapłatę ceny staje się zatem wymagalne z chwilą spełnienia przez sprzedającego świadczenia niepieniężnego, chyba że strony oznaczyły w umowie sprzedaży inny termin jej uiszczenia (art. 488 § 1 k.c.).

Stosownie do ogólnych reguł dowodowych (art. 6 k.c.), przy umowie sprzedaży, sprzedawcę obciąża dowód wydania rzeczy, a nabywcę - dowód zapłacenia ceny. Okoliczność, że sprzedający wydał kupującemu wraz z samochodem dokumenty, kluczyki, tablice, dowód rejestracyjny, polisę OC wynika bezpośrednio z § 3 umowy sprzedaży i nie była przez strony kwestionowana.

Zapłacenie ceny przy równoczesnym i niewątpliwym fakcie odebrania towaru oznacza wywiązanie się przez kupującego z jego obowiązku umownego (art. 535 k.c.), a więc jest faktem, z którego nabywca wywodzi skutki prawne. Nie znajduje uzasadnienia twierdzenie, jakoby to sprzedawcę obciążał dowód nieuiszczenia ceny przez nabywcę. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2000 r., II CKN 325/00, LEX nr 52609).

Z zeznań świadka J. K. oraz przesłuchania pozwanego wynika, że cena sprzedaży pojazdu została przez niego zapłacona w chwili podpisania umowy. Z zeznań świadka M. A. wynika natomiast, że świadek J. K. nie była obecna przy podpisywaniu umowy a cena nie została przez pozwanego zapłacona. Powód w trakcie przesłuchania konsekwentnie twierdził, że nie otrzymał zapłaty za sprzedany pojazd stąd wielokrotnie wzywał pozwanego aby ten wywiązał się z obowiązku zapłaty ceny.

Dokonując ustaleń faktycznych sprawy Sąd oparł się w tym zakresie na spójnych i przekonujących zeznaniach świadka M. A. oraz przesłuchaniu powoda, które to dowody korespondują ze sobą oraz z dokumentami w postaci umowy sprzedaży pojazdu, na której brak jest pokwitowania odbioru przez powoda ceny pojazdu, a także wezwaniami do zapłaty. Jednocześnie Sąd odmówił wiarygodności dowodowi z zeznań świadka J. K. (żony pozwanego) oraz przesłuchania pozwanego albowiem dowody te stoją w sprzeczności z resztą zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W świetle powyższych okoliczności faktycznych żądanie pozwu w części dotyczącej zapłaty przez pozwanego na rzecz powoda kwoty 400 zł. należało uznać za zasadne, o czym orzeczono w pkt. II sentencji wyroku.

Zgodnie z treścią art. 481 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona należą się odsetki ustawowe. Odsetki należą się zawsze za czas opóźnienia, poczynając od dnia wymagalności długu. Bieg wymagalności odsetek rozpoczyna się zatem z pierwszym dniem opóźnienia, a kończy się w dniu dokonania zapłaty. Roszczenie pieniężne staje się wymagalne z chwilą, gdy wierzyciel uzyskuje prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności, a dłużnik zostaje obciążony obowiązkiem spełnienia świadczenia. Ponieważ umowa sprzedaży jest umową odpłatną i wzajemną a strony nie określiły w niej późniejszej daty płatności należało przyjąć, że cena pojazdu była płatna z chwilą przeniesienia własności pojazdu przez powoda na pozwanego. Zatem odsetki za opóźnienie w zapłacie ceny rozpoczęły swój bieg od dnia następnego po dniu zawarcia umowy tj. od dnia 15 grudnia 2009 r. Żądanie pozwu w zakresie odsetek ograniczało się jednak do okresu od dnia 27 października 2010 r. do dnia 20 maja 2013 r. dlatego Sąd będąc związany żądaniem orzekł o odsetkach jak w pkt. II sentencji wyroku.

Powództwo w dalszej części należało oddalić albowiem powód nie wykazał w żaden sposób zasadności żądania od pozwanego kwoty 1.500 zł. Nawet gdyby przyjąć, że na kwotę tę składa się kapitał w kwocie 400 zł. oraz odsetki

ustawowe za okres od dnia 14 grudnia 2009 r. do dnia 26 października 2010 r. to kwota ta wynosiłaby łącznie 445,20 zł. Zaś w przypadku założenia, że na kwotę tę składa się kapitał w kwocie 400 zł. oraz odsetki ustawowe za okres od dnia 14 grudnia 2009 r. do dnia 23 listopada 2012 r. (data drugiego wezwania do zapłaty) to kwota ta wynosiłaby łącznie 553,30 zł. Zauważyć przy tym należy, że co do zasady od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa (art. 482 § 1 k.c.)

Podstawą rozstrzygnięcia zawartego w pkt. I sentencji wyroku jest art. 347 k.p.c. zgodnie z którym po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza. Przepis art. 332 § 2 stosuje się odpowiednio (art. 347 k.p.c.). Utrzymanie w mocy wyroku zaocznego ma miejsce wtedy, gdy po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stwierdzi, iż wydane w nim rozstrzygnięcie jest prawidłowe. W przeciwnym razie wyrok zaoczny należy uchylić i orzec o żądaniu pozwu. Nadto Sąd winien uchylić wyrok zaoczny i orzec merytorycznie także wtedy, gdy okaże się, że zasądzone w wyroku zaocznym roszczenie powoda przysługuje mu w innym rozmiarze. Jednocześnie sąd nie jest związany zakazem reformationis in pejus. (M. Tyczka, Glosa do uchwały SN z dnia 12 lipca 1988 r., III CZP 50/88, OSP 1990, z.5-6, poz.256, Góra-Błaszczkowska, Orzeczenia..., s. 120). Mając na uwadze okoliczność, że Sąd po ponownym rozpoznaniu uznał, iż żądanie powoda jest częściowo uzasadnione należało uchylić wyrok zaoczny z dnia 20 września 2013 r. i orzec ponowienie o żądaniu.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt. IV sentencji wyroku znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c. Ograniczenie żądania w zakresie odsetek należało potraktować jak cofnięcie pozwu bez zrzeczenia się roszczenia, które nastąpiło przed doręczeniem odpisu pozwu pozwanemu i skutkowało umorzeniem postępowania w tym zakresie.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu oparto na podstawie art. 100 k.p.c. zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Koszty rozprawy zaocznej i sprzeciwu ponosi co do zasady pozwany choćby następne wyrok zaoczny został uchylony (art. 348 k.p.c.) Powód wygrał proces w 27 %, koszty jakie poniósł w związku postępowaniem to kwota 30 zł. pozwany zobowiązany był zatem do zwrotu na rzecz powoda kwoty 8 zł. (27 % z 30 zł.) o czym orzekł w pkt V sentencji wyroku.

Z/

(...)

2/(...)

3/ (...)